

Samspillet med innbyggerne

Hvorfor innbyggerdeltakelse?

- Informasjon
- Forankring og tillit
- Læring

Foto: Stavanger kommune

**Lokale
samarbeidspartnere:**
Du er ikke alene
om å skape et
godt lokalsamfunn!

Uten fremtidsverkstedet hadde vi ikke fanget opp det store engasjementet som var i kommunen!

En kan fort risikere at man må starte de samme prosessene på nytt hvis ikke folket har fått sagt sin mening.

Å få folk til å forstå hvordan kommunen fungerer ser jeg på som en viktig oppgave

Barnetråkk er en helt unik måte for innbyggermedvirkning. Barn lar seg i mindre grad begrense og har større fantasi.

Skal du treffe innbyggerne må du bevege deg ut av de tradisjonelle politiske arenaene.

Innbyggerdeltakelse i lovverket

Hvem bør involveres

- *Hvem er det som berøres?*
- *Er det noen synspunkt som bør vektlegges i større grad?*
- *Vet vi nok om hva innbyggerne tenker?*
- *Hva med de som blir berørt, men som ikke sier i fra?*

Når skal innbyggerne delta

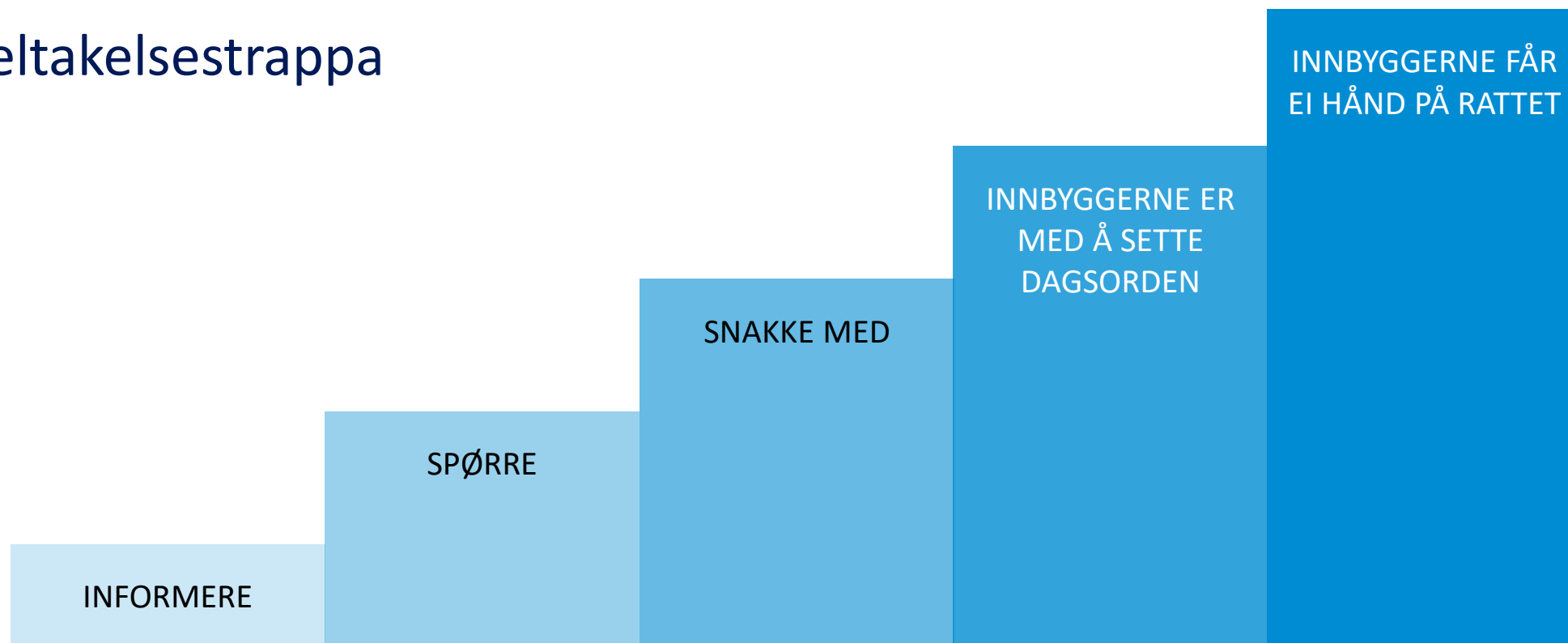
- *Når i prosessen skal vi åpne for innbyggerdeltakelse?*
- *Ønsker vi å få innspill tidlig, i utredningsfasen?*
- *Ønsker vi å få innspill på ulike alternativer?*

Sørg for å ha en strategi for innbyggerinvolvering.

Hvorfor + hvem + når = hvordan

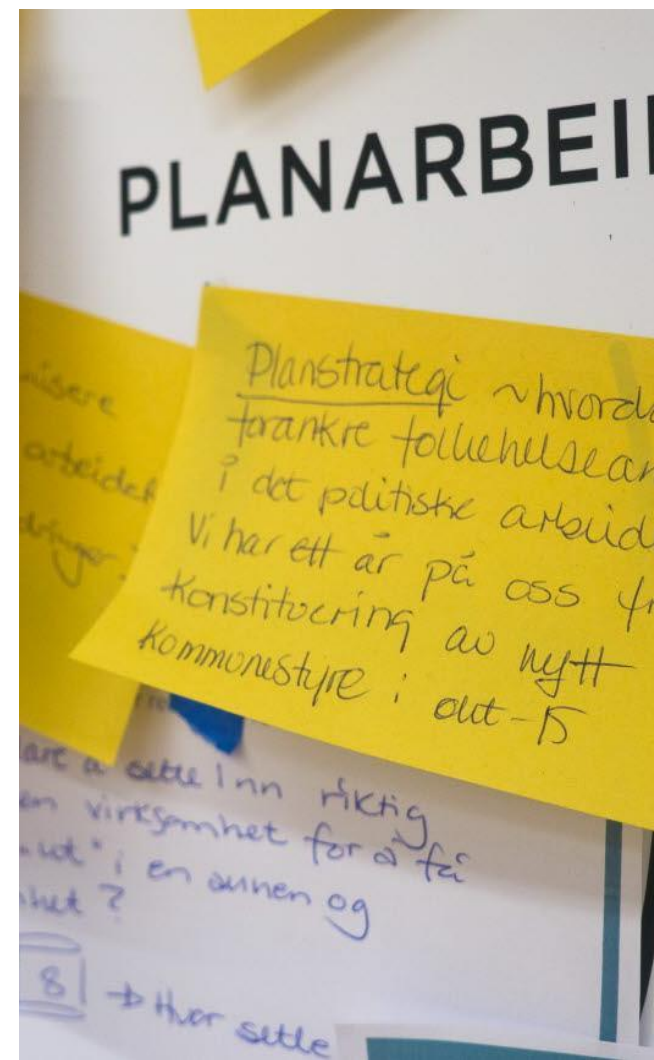
Deltakelsestrappa

Husk å gi en begrunnet tilbakemelding

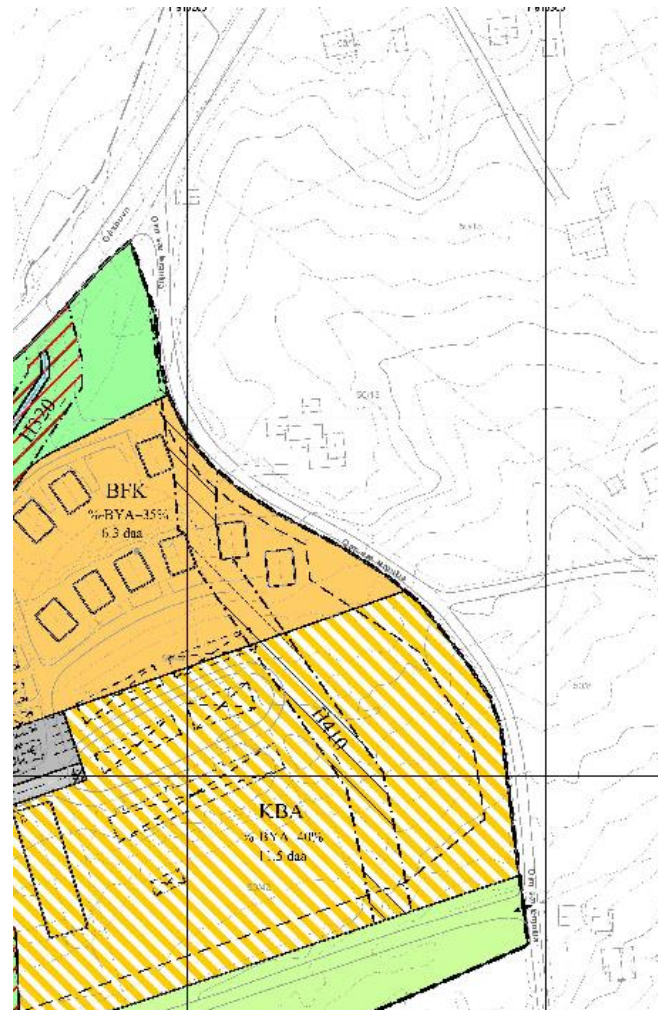
Informere

- *Kommuneloven:*
Kommunen skal aktivt informere om egen virksomhet, og om virksomhet som andre rettssubjekter utfører på vegne av kommunen
- For at innbyggerne skal engasjere seg i en sak, må de kjenne til fakta
- Hvilke plattformer deler kommunen informasjon på?
- Hvordan vet vi at informasjonen treffer de vi ønsker å nå?
- Tenk på hvordan du skriver: klart språk

Spørre

- Kommer vanligvis fra kommunen, men kan også komme uoppfordret nedenfra
- Sørg for at spørsmålene er godt og presist formulert
- Bruk ulike kanaler for å sikre flere svar (dersom det er ønskelig)
- Eksempler:
 - Høring
 - Offentlig ettersyn
 - Meningsmålinger
 - Innbyggerpanel

Snakke med

- Dialog er **toveiskommunikasjon!**
- Vi kommuniserer ulikt og i ulike settinger. Tenk igjennom hvor og hvordan samtalen skal foregå.
- Eksempler:
 - Plansmie
 - Fremtidsverksted
 - E-demokrati
 - Gjestebud
 - Ordførerbenk
 - Demokratikafe

Innbyggerne er med å sette dagsorden

- Innbyggerne er med på å bestemme hvilke saker som skal diskuteres
- Eksempler:
 - Barnetråkk
 - Innbyggerforslag
 - Dagsordensetting i sosiale medier

Innbyggeren får hånda på rattet

- Viktig med tydelig delegeringsreglement for utvalgene
- Eksempler:
 - Opprette utvalg, inkludert kommunedelsutvalg
 - Styre for institusjon
 - Barne- og ungdommens kommunestyre
 - Deltakende budsjettering
 - Rådgivende folkeavstemninger

Snubletråder

REPRESENTATIVITET

- Ressurssterke aktivister
- Et engasjert mindretall
- Hvem er representativ?

ANSVARSPULVERISERING

- Folkevalgte stilles til ansvar for sine beslutninger
- Deltakelse i enkeltsaker uten helhetsperspektivet

TIDSHORISONT

- Ting tar tid – innbyggerne er utålmodige

Hva er samskaping?

Samskaping er når kommunen

- Inngår i et likeverdig samarbeid med offentlige og private partner med fokus på å definere problemer, designe og implementere nye løsninger

Det er ikke samskaping når kommunen

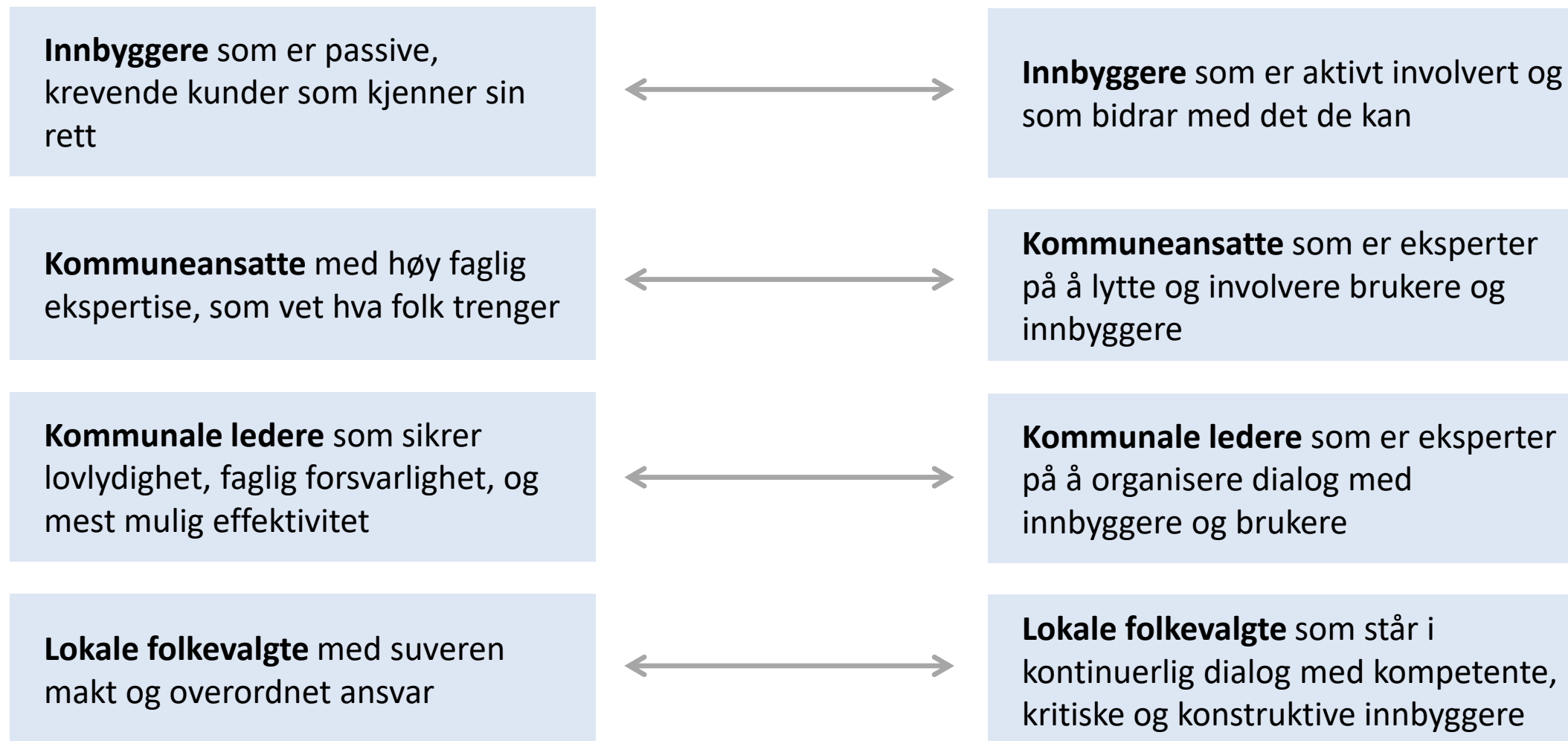
- Sender nesten ferdige løsninger på høring
- Involverer innbyggerne i «for-programmerte» prosesser
- Flytter oppgaver fra det offentlige til det private for å spare

Kilde: Jacob Torfing

Foto: ScanStockPhoto

Samskaping utfordrer oss på flere nivå

Case

- I Lillevik kommune er en lokal barneskole i svært dårlig forfatning. Det har kommet flere klager fra elevrådet, FAU, lærere og enkeltelever og foreldre. Også lokalavisa har kastet seg på og dokumentert slitasjen ved skolen. Det har skapt mye debatt på sosiale medier.
- Kommunestyret ønsker nå å ta grep. Det er mange alternativer - fra å legge ned skolen til å bygge ny.
- Kommunestyret ønsker å involvere innbyggerne før en beslutning fattes.

HVORDAN
KAN
INNBYGGERNE
INVOLVERES?